

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ

ΕΝ ΤΩ ΜΟΥΣΕΙΩΙ

ΤΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΟΥ ΠΡΟΕΤΑΧΘΗ

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ 1887 ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΙΩΣΗΦ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΜΝΙΣΩΙ ΣΠΗΛΑΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΙΛΕΙΘΥΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΟΑΤΣΟΥ

ΑΡ.

ΕΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΣΤΑΔ. ΑΔΕΛΦΕΙΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΑΡΑΞΑ

1888

Πρὸς τὸν κ. Γ. Λεβερτζή

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ

ΕΝ ΤΩ ΜΟΥΣΕΙΩ

ΤΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΟΥ ΠΡΟΕΤΑΧΘΗ

Ἡ ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ 1887 ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ.

ΙΩΣΗΦ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΜΝΙΣΩ ΣΠΗΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΙΛΕΙΘΙΑΣ

ΕΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΤΤΑ ΔΑΔΕΙΟΥ

1888

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΒΒΑΛΙΝΗ
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΠΑΝΑΡΕΤΟΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΜΟΝΤ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΤΡΙΦΥΛΛΗΣ

ΔΩΡΗΤΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ
ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΑΛΟΥΣΤΡΟΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΑΔΑΣ.

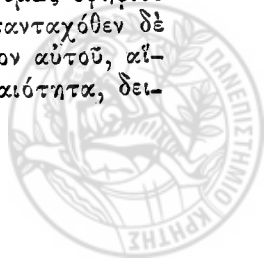
ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Τοῦ προέδρου τοῦ παρ' ἡμῖν Συλλόγου κ. Ἰωσήφ Χατζιδάκη,
ἀναγνώσθεισα κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 2ας Ὀκτωβρίου.

Κύριοι,

Πέρσι δίδοντες ὑμῖν λόγον τῶν πεπραγμένων ὑφ' ἡμῶν μετὰ χαρᾶς ἀνηγγείλαμεν ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι, ἃς προσέφερον ὁ ἡμέτερος Σύλλογος εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος μας διὰ τῆς διαδόσεως τιμιωτάτων λειψάνων προγονικῆς εὐκλείας, ὑπερέβησαν τὰς προσδοκίας μας. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι δύο κυρίως ἀρχαιολογικαὶ ἀνακαλύψεις, ἡ τοῦ Ἰδαίου Ἄντρου καὶ ἡ μεγάλη ἐπιγραφή τῆς Γόρτυνος, ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ἀσχολουμένων· μάλιστα δὲ ἡ δευτέρα ἐκρίθη ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς δύσεως, ὡς ἡ σπουδαιότερα ἀρχαιολογικὴ ἀνακάλυψις τοῦ αἰῶνος μας.

Καὶ ἐφέτος δὲ τὸ μεταξύ διαρρεῦσαν πέντε καὶ δεκάμηνον χρονικὸν διάστημα ὑπῆρξε γονιμώτατον διὰ τὸν ἡμέτερον Σύλλογον. Ἐν πρώτοις κατωρθώθη ἵνα τὸ σωματεῖον τοῦτο κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον οὐ μόνον τῶν συμπολιτῶν μας, οἵτινες πάντοτε ἰδιάζουσιν ἐπεδείξαντο στοργὴν πρὸς αὐτό, οὐ μόνον τῶν ἄλλων Κρητῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ ἄλλοδαπῶν σοφῶν ἰδιωτῶν καὶ καθιδρυμάτων ἐπιστημονικῶν, καὶ κυβερνήσεων ἀκρόμη. Ἡ δὲ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολ. Ἑταιρεία σπουδαιότατον ἐχορήγησεν ἡμῖν χρηματικὸν βοήθημα, ὡς καὶ μετ' ὀλίγον θὰ εἴπωμεν, καὶ ἡ Συνέλευσις τῶν Κρητῶν ὁμοθυμῶς ἐψήφισε ποσὸν τι ὑπὲρ τοῦ ταμείου τοῦ Συλλόγου, πανταχόθεν δὲ τῆς Κρήτης ἐστάλησαν δωρεαὶ εἰς τὸ μουσεῖον αὐτοῦ, αἱτινες, καίτοι δὲν ἔχουσι πᾶσαι μεγάλην σπουδαιότητα, δει-

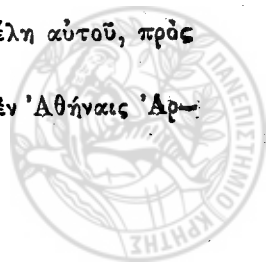

κνύουσιν ὅμως καὶ αἱ ἐλάχισται τούτων, ἅμα μὲν τὴν διάθεσιν τῶν δωρητῶν εἰς τὸ νὰ φανῶσιν ὡς δύνανται ὠφελίμοι τῷ Συλλόγῳ, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἐμπιστοσύνην, ἣτις ἐνεπνεύσθη εἰς πάντας ὑπὸ τοῦ σωματείου. Ἐχομεν δὲ δι' ἐλπίδος ὅτι ἡ πεποιθήσις εἰς τὴν ἀμεμπτον διαχείρισιν τῶν τοῦ Συλλόγου καὶ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ θὰ πείσῃσι πολλοὺς τῶν πλουσίων ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ συμπατριωτῶν μας καὶ ἄλλων μεγαπλοῦτων ὁμογε-
νῶν, ἵνα γενναιότερον ἐπικουρήσωσι διὰ χρηματικῶν προσφορῶν. Ἄν ἡ ἐλπίς ἡμῶν αὕτη ἐκπληρωθῇ, κρίνοντες ἐκ τῶν ὅσα μέχρι τοῦδε ὁ Σύλλογος κατώρθωσε, δυνάμεθα πεποιθότως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν θὰ καταρτίσωμεν Μουσεῖον ἐκ τῶν πρώτων τῆς Ἀνατολῆς. Ἰδιάζουσας μάλιστα ἐπιστημονικὴν καὶ ἐθνικὴν σημασίαν ἔχουσιν αἱ ἐν τῇ Κρήτῃ ἀρχαιότητες· διότι, ὡς ἀποδεικνύεται ὁσημέραι ἐναργέστερον, ἡ πρώτη κοιτίς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὑπῆρξεν ἡ Κρήτη, ἀπὸ ταύτης δὲ τὸ πλεῖστον μετεδόθη καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Ὡς βάσις δὲ τῶν ἐρευνῶν τῶν σοφῶν ἐκεῖνων, οἵτινες ἐρευνῶσι τὰς ἀρχὰς τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης ἢ καὶ τῆς τέχνης ἐν γένει, χρησιμεύουσιν αἱ ἐν Κρήτῃ ἀνακαλυπτόμεναι ἀρχαιότητες. Ἄλλ' ἕως τῶρα ἐλάχισται ἐκ τούτων ἐγίνοντο γνωστὰ εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον καὶ αὐταὶ πάλιν διεσπαρμέναι ἦσαν ἀνά τὰ μουσεῖα καὶ τὰς συλλογὰς τῶν ἰδιωτῶν ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ δυσχερεστάτη ἐπομένως ἀπέβαινεν ἡ μελέτη αὐτῶν. Ἀπὸ τοῦ νῦν ὅμως τὸ μουσεῖον ἡμῶν θὰ παρέχη ἀφθονα τὰ μέσα εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν δύναμιν καὶ τὴν θέλησιν νὰ σπουδάσωσι τὴν ἱστορίαν τῆς Κρητικῆς τέχνης, πλὴν ταύτης δὲ καὶ τὴν ἀρχαίαν πολιτικὴν ἱστορίαν αὐτῆς.

Διηγούμενοι νῦν ὑμῖν ἐν συντομίᾳ περὶ τῶν ὅσων ἐπράξαμεν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀρχίζομεν ἀπὸ τῶν Ἐταίρων τοῦ Συλλόγου.

Ἐνεγράφησαν τοιοῦτοι ὡς τακτικὰ μὲν μέλη αὐτοῦ, πρὸς τοὺς ὑπάρχουσιν ἐνενήκοντα, δέκα ἀκόμη.

Εὐεργέται τρεῖς πρὸς τοὺς ὑπάρχουσιν· ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρ-

Χαιολογική Ἑταιρεία, ἀποστείλασα ἡμῖν 4,000 φράγκα, ἢ Α. Ἐξ. ὁ Γεν. Διοικητὴς, προσενεγκὼν ἐτησίως 1000 γρῶσια, καὶ ὁ κ. Θ. Α. Τριφύλλης ὅστις, πλὴν τῆς πολυτίμου Συλλογῆς ἀρχαιοτήτων, προσέφερε καὶ 40 φράγκα κατ' ἔτος.

Εἰς δωρητὴς, ὁ ἐν Σμύρῃ συμπολίτης ἡμῶν δικηγόρος κ. Α. Λαδᾶς, προσενεγκὼν ἐτησίως δύο ὄθωμ. λίρας.

Ἔργα ἀρχαιολογικὰ ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐπεχειρήσαμεν δύο. Ἦτοι δοκιμαστικὴν ἀνασκαφὴν ἐν τῷ ὑπὲρ τὸν Καρτερόν ὑποτιθεμένῳ σπηλαίῳ τῆς Εἰλειθυίας. Καὶ δὲν προήγαγε μὲν εἰς φῶς ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη σπουδαίας ἀρχαιότητος, ἀπεδείχθη ὅμως δι' αὐτῆς, ὅτι αὐτὸ τοῦτο εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ἐν Ὀδυσσεΐᾳ, XIX 186, Σπέος Εἰλειθυίας ἀναφερόμενον.

Δευτέραν ἀνασκαφὴν ἐπεχειρήσαμεν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ Ψυχροῦ ἐν Λασηθίῳ. Ἐκεῖ εὗρομεν ἀρχαιότητάς τινας, ἃς ἔχομεν ἐκθέσει εἰς ἴδιον ἐρμάριον. Τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἔχθεσιν ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ «Ἐστία» ἀριθ. 558. Δυστυχῶς ὅμως καὶ τὸ σπήλαιον τοῦτο εἶχεν ἀνασκαφῇ πρότερον καὶ γυμνωθῆ τῶν σπουδαιότερων αὐτοῦ ἀναθημάτων.

Τὰ χρηματικὰ μέσα τοῦ Συλλόγου καὶ ἄλλαι περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἵνα γενναίωτέρας ἐπιχειρήσωμεν ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦνας.

Συνετελέσαμεν ἐν τούτοις, καὶ παρὰ τοῖς ἄρχουσι καὶ παρὰ τοῖς κατοίκοις, μεταχειρισθέντες πᾶσαν τὴν ἐπιρροὴν ἡμῶν, ἵνα ἐνεργήσῃ ἐν Γόρτυνι ἀνασκαφὰς ὁ πολῦτιμος τοῦ Συλλόγου φίλος κ. Φ. Ἀλμπερ, ἀπεσταλμένος ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως δι' ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦνας ἐν Κρήτῃ, ὑπὸ τὸν ὄρον ἵνα πᾶσαι αἱ ἀνακκλυφθησόμεναι ἀρχαιότητες ἀνήκωσιν εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ συλλόγου.

Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀπεκαλύφθη ὁ ναὸς τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος ἐν Γόρτυνι. Πάντα δὲ τὰ τεμάχια ἐπιγραφῶν καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀντικείμενον τέχνης προήγαγεν εἰς φῶς ἡ σκαπάνη παρεδόθησαν ἡμῖν.

Ἐπλουτίσθη δὲ τὸ Μουσεῖον τοῦ Συλλόγου διὰ τῶν ἐξῆς:

Ἐξ ἀγορᾶς μὲν δι' 20 ἀντικειμένων ἐκ μαρμάρου, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν μόνον, διὰ τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ, τὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου ἀγαλμα, τέσσαρας Ῥωμαϊκὰς κεφαλὰς γνωστῶν αὐτοκρατόρων, καὶ τὴν ἐσχάτως κτηθεῖσαν κεφαλὴν τῆς Ἡρας ἐξαιρέτου τέχνης.

Πήλινα ἠγοράσαμεν 46 ἐν ὄλφ, καὶ χάλκινα 30.

Ἐδωρήθησαν δὲ εἰς τὸν Σύλλογον τὰ ἐξῆς:

Ἵπὸ Στεφ. Νικολαΐδου· κορμὸς Ἀπόλλωνος, ἀγαλμάτιον Ὑγιείας ἀκέφαλον, κάλπη ἐκ μαρμάρου, καὶ κόραι τινὲς πήλιναί.

Ἵπὸ Γεωργ. Καλαϊτζάκη· 6 κηφαλαὶ πηλίνων κορῶν, δύο Ὑδροφόροι κόραι, λύκηθος μετὰ γραπτῶν εἰκόνων, ἀμφορεὺς μετὰ γραπτὰς παραστάσεις, καὶ πολλὰ πήλινα ἀντικείμενα, ἐν ὄλφ 53.

Ἵπὸ Γεωργ. Γεωργιάδου φαρμοκοποιοῦ· ἀρχαῖκός ἀμφορεὺς δίλαιμος.

Ἵπὸ Κ. Λιαντρογιαννάκη· δύο ἀρχαῖκα πήλινα ἀγαλμάτια Ἀφροδίτης.

Ἵπὸ Στυλ. Ν. Παπαδάκη· μία λύκηθος καὶ μία πηλίνη κόρη.

Ἵπὸ ἀγνώστου Στενημαχώτου· μικρὸν ἀγγεῖον μετὰ γεωμετρικὰ σχήματα, νομίσματα τινὰ χάλκινα καὶ ἐν ἀργυροῦν τοῦ Παγγεοῦ ὄρους.

Ἵπὸ τοῦ δήμου Πλατάνου· δύο ἀρχαῖκαὶ λάρνακες εὐρεθεῖσαι παρὰ τὰ Βασιλικά Ἀνώγεια.

Ἵπὸ Γ. Φανουράκη· χαλκοῦς δακτύλιος.

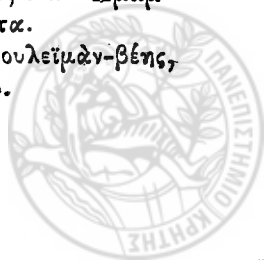
Ἵπὸ Φ. Ἀλμπερ· χειρουργικὴ λαβίς.

Ἵπὸ Στυλ. Ἀλεξίου· χαλκοῦν ἀγαλμάτιον.

Ἵπὸ τῆς διοικήσεως Λασηθίου· δύο ἐπιγραφαὶ καὶ τινὰ πήλινα ἀγγεῖα.

Σὺν τούτοις δὲ προσέφερον εἰς τὸν Σύλλογον, ὁ κ. Ἀράμπιλε Ἴτταρ, ἓνα ἀμφορέα καὶ τινὰ κτερίσματα.

Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς Ἡρακλείου Σουλεϊμάν-βέης, μίαν ἐπιγραφὴν γραπτὴν εὐρεθεῖσαν ἐν Κνωσῶ.

Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς Κρήτης Ἐδεχέμ πασᾶς, πηλίνας τινὰς κόρας καὶ μίαν λύκνηθον.

Ὁ κ. Ἄνδρ. Κοπάσης, μίαν μεγάλην κέραμον χρησιμεύουσαν ὡς σκέπασμα τάφου.

Ὁ κ. Ἀντών. Ἀλεξανδρίδης, χάλκινα τινὰ νομίσματα, ὀλίγα βέλη Ἑνετικά, πυριτοδόχον Ἑνετικὴν, καὶ πηλίνην κόρην ἀκέφαλον.

Ὁ κ. Ἰ. Φράγκο, πρῶτος διερμηνεὺς τοῦ Γαλλικοῦ προξενείου ἐν Χανίοις, ἐξ ἀργυρᾶ Ἑνετικά νομίσματα, ἐξ Ῥωμαϊκᾶ, ὀκτὼ χάλκινα ἀρχαῖα, δύο χάλκινα Ἑνετικά καὶ ἓνα χαλκοῦν δακτύλιον.

Ὁ κ. Κ. Τοράκης περὶ τὰ τριάκοντα ἀρχαῖα νομίσματα.

Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Σάββα πασᾶς περὶ τὰς πεντήκοντα πηλίνας κόρας.

Ὁ διοικητὴς Ρεθύμνης Μπεξέτ βέης, τεμάχιον ἐπιγραφῆς.

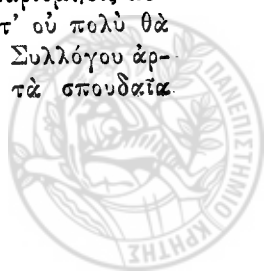
Ὁ κ. Γεώργ. Πασπαράκης ἐξ Ἀιωγείων, τμήμα στεφάνης τροχοῦ ἀμάξης, τεμάχιον ἐπιγραφῆς καὶ ἄλλα τινὰ Ἰδαῖα τεμάχια.

Ὁ κ. Σταῦρος Μακράκης, πόδα τρίποδος, ἀγαλμάτιον χαλκοῦν τράγου καὶ τινὰς λύχνους ἐξ Ἰδαίου Ἄντρου.

Ὁ κ. Κωνστ. Φουνταλίδης ἐκ Σιτείας, ἀρχαῖκόν νόμισμα Ἰτάνου ἀργυροῦ.

Ὁ κ. Κατσαράκης ἐκ Μιλᾶτου, δύο ἀρχαῖκὰς λάρνακας.

Ἡ πασῶν σπουδαιότερα ὅμως δωρεὰ εἶνε ἡ τοῦ κ. Θ. Α. Τριφύλλη. Ὁ φιλόμουςος οὗτος ἀνὴρ προσήνεγκεν εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Συλλόγου πάντα μὲν ὅσα ἀντὶ ἀδράς τιμῆς ἠγόρασεν Ἰδαῖα ἀντικείμενα, ὄντα πολλὰ καὶ σπουδαῖα καὶ συμπληροῦντα τὴν τῶν Ἰδαίων Συλλογὴν τοῦ Συλλόγου, καὶ πάσας ἐπίσης τὰς ἀνευρεθείσας ἀρχαιότητας ἐν Ἀμαρῶ ἐν τὸς σπηλαίου, ὅπερ ἦν ἱερὸν Ἑρμῆ Κρωναίῳ. Παραλείπομεν νὰ ἀναφέρωμεν ταῦτα καθ' ἕκαστον, διότι ἡ ἀπαρίθμησις αὐτῶν πολὺν θὰ ἀπῆται χρόνον. Ἄλλως τε μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐκδοθῆ λεπτομερὴς κατάλογος πασῶν τῶν τοῦ Συλλόγου ἀρχαιοτήτων. Ὅσοι θέλουσι δύνανται νὰ ἴδωσι τὰ σπουδαῖα

ταῦτα δῶρα ἀποκείμενα ἐν ἰδίῳ πολυτελεῖ ἔρμαρῳ, ὅπερ καὶ τοῦτο φιλοτίμῳ τοῦ δωρητοῦ δαπάνη κατεσκευάσθη.

Ἐκτάκτους χρηματικὰς προσφορὰς ἔχομεν νὰ ἀναγράψωμεν τὰς δε·

Τετράκις χίλια φράγκα πεμφθέντα ἡμῖν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

Χίλια γρόσια ἐτησίαν συνδρομὴν τῆς Α. Ἐξ. τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Κ. Ἀνθοπούλου πασᾶ.

Μίαν Ἀγγλικὴν λίραν ὑπὸ τοῦ κ. Biliotti, προξένου τῆς Ἀγγλίας ἐν Χανίοις.

Μίαν τουρκ. λίραν ὑπὸ τοῦ Θεοφ. ἐπισκόπου Κυδωνίας κ. Νικηφόρου.

40 φράγκα ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Φουρνάρακη.

Ἡ δὲ Γεν. τῶν Κρητῶν Συνέλευσις ἐψήφισεν ὑπὲρ τοῦ ταμείου τοῦ Συλλόγου 25,000 γρόσια, ἐξ ὧν ἐμετρήθησαν μέχρι τοῦδε 8 χιλ. εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου.

Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου ἐδωρήθησαν τὰ ἐξῆς βιβλία·

Ὑπὸ Φ. Ἀλμπερ, πάντα τὰ τεύχη τοῦ Ἰταλικοῦ Μουσείου, ἐν οἷς δημοσιεύονται πραγματεῖαι περὶ Κρήτης.

Ὑπὸ Σλήμαν, «Περὶ τῶν ἐν Τύρυνθι ἀνασκαφῶν».

Ὑπὸ Διαμάντ Μάξ, «Ἡ παραλία τῆς Κρήτης ὑπὸ Soecher».

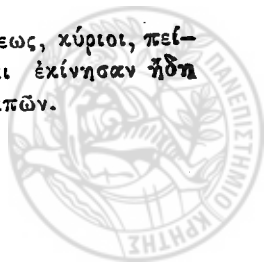
Ὑπὸ Ἐρν. Φαβρικόου, «Πραγματεῖα περὶ Περγάμου».

Ὑπὸ Ἰ. Δαμβέργη, ἐν ἔτος τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένης «Ἐβδομάδος» καὶ «Τὸ Ἄσυλον τῶν Θεῶν».

Ὑπὸ Ἀναστ. Κ. Δαβέργη καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, «Περὶ νοθεύσεως τῶν τροφῶν», καὶ «Φυσικὴ καὶ Χημικὴ περιγραφή τῶν ἐν Μεθάνοις ἰαματικῶν ὑδάτων».

Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία Ἀθηνῶν ἔπεμψεν ἡμῖν ὅλην τὴν σειρὰν τῶν πρακτικῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της καὶ τὴν τῆς Ἀρχαιολ. ἐφημερίδος.

Ἐκ τῆς ἀπλῆς ταύτης μόνον ἀπαριθμήσεως, κύριοι, πείθεσθε βέβαια ὅτι αἱ τοῦ Συλλόγου ἐργασίαι ἐκίνησαν ἤδη τὸ ἐνδιαφέρον πολλῶν ὁμογενῶν καὶ ἄλλοδαπῶν.

Ἡ δὲ χρηματικὴ τοῦ Συλλόγου διαχειρίσεις ἔχει ὡς ἑξῆς, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. Ταμίου.

Τῆ 15 Μαΐου παρ. ἔτους ὑπῆρχον ἐν τῷ ταμείῳ μετρητὰ Γρῶσ. 22,081,20

Ἐκτοτε μέχρι σήμερον εἰσε-
πράχθησαν ἐκ τακτικῶν συνδρο-
μῶν καὶ ἐκ τῆς συνδρομῆς τοῦ
δημ. ταμείου » 13,112,30

Ἀπὸ ἐκτάκτους συνδρομῶν » 23,050
» θεατρικὰς παραστάσεις » 12,266
» τόκους πρὸς 8 0)0 » 2,660,25

» 73,170,35

Ἦτοι ἐν ὄλῳ γρῶσια ἑβδομήκοντα τρεῖς χιλιάδες ἑκατὸν ἑβδομήκοντα, καὶ τριάκοντα πέντε παράδες.

Ἐδαπανήθησαν δέ,

Εἰς ἀγορὰν ἀρχαιοτήτων, συν-
τήρησιν καὶ ἐναποθέσιν αὐτῶν Γρῶσ. 53,854,02

Εἰς μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν
τοῖς συνόροις πεσόντων καὶ εἰς
συνδρομὴν ὑπὲρ τῶν ἐκ σεισμοῦ
παθόντων ἐν Πελοποννήσῳ » 1,630

Εἰς ἐπιδιορθώσεις αἰθουσῶν
Συλλόγου, δι' ἐρμάρια κτλ. » 2,251,20

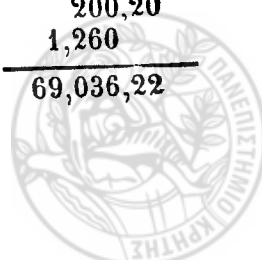
Εἰς ἔξοδα θεατρικῶν παρα-
στάσεων καὶ ἐνοίκιον θεάτρου » 6,527,20

Εἰς ἀγορὰν βιβλίων ἀρχαιολο-
γικῶν καὶ ἄλλων ἀφορώντων εἰς
τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης, » 3,313

Εἰς ἀγορὰν βιβλίων πρὸς δι-
δασκαλίαν τῶν ἐν φυλακαῖς
κρατουμένων » 200,20

Εἰς τόκους πρὸς 8 0)0 » 1,260

» 69,036,22

Ἦτοι ἐν ὄλῳ γρόσια ἐξήκοῦτα ἐννέα χιλιάδες, τριάκοτα ἕξ καὶ εἴκοσι δύο παράδες.

Μένουσι δὲ μετρατὰ ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Συλλόγου..... Γρόσ. 4,134,12

Ἔχει δὲ λαμβάνειν τὸ ταμείον τοῦ Συλλόγου ἀπὸ τὸ ταμείον τῆς Κρήτης..... » 17,000

Καὶ ἀπὸ τινος μικροῦς λογαριασμοῦ πλὴν τῶν καθυστερουμένων συνδρομῶν..... » 500

» 21,634,12

Τελευταῖον ὑπακούοντες εἰς γενικὴν ἐπιθυμίαν τῶν πλείστων συμπολιτῶν μας καὶ φρονούντες, ὅτι ἡ μουσικὴ ἐξημερώνει καὶ διαπλάττει τὰ ἦθη, τέρπουσα συγχρόνως καὶ φαιδρύνουσα τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου, δὲν ἀφήσαμεν νὰ μᾶς διαφύγη ἡ εὐχαίρια τῆς ἀφίξεως ἐνταῦθα τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Α. Φορμῖκα. Συνεβαλόμεθα δὲ μετ' αὐτοῦ ἵνα σχηματίσωμεν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του Μουσικὸν Σχολεῖον, ἐν ᾧ νὰ διδάσκωνται τὴν μουσικὴν δωρεὰν ἄποροι παῖδες. Ἴνα δὲ μὴ ἐπιβρύνηται τὸ ταμείον τοῦ Συλλόγου μετὰ τὴν ἀγορὰν τῶν μουσικῶν ὀργάνων διωρίσθη ἐπιτροπὴ πρὸς εἰσπραξίν ἐκουσίων ἐράνων.

**ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΚΑΙ ΕΣΕΡΓΕΥΝΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΛΕΙΘΥΙΑΝ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΥ
ΣΠΗΛΑΙΟΥ**

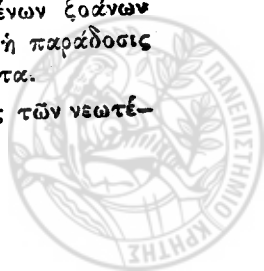
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο
ἰέμενον Τροίηνδε, παραπλάγισσα Μαλειῶν·
στήσῃ δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
ἐν λιμέσι χαλεποῖσι, μόγῃς δ' ὑπάλυζεν ἀέλλα·

(Ὀδυσ. XIX 186).

Ἐκ τοῦ χωρίου τούτου τοῦ Ὀμήρου μανθάνομεν ὅτι ἐν Ἀμνισῷ τῆς Κρήτης ὑπῆρχε σπήλαιον ἀφιερωμένον τῇ Εἰλειθυίᾳ. Φαίνεται δὲ ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὀμιλεῖ περὶ τούτου ὁ Ὀμηρος, ὅτι ἦν γνωστότατον κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. Ὁ Ὀδυσσεὺς ὀμιλῶν πρὸς τὴν Πηνελόπην μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπάνοδόν του καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωρισθῆ ὑπ' αὐτῆς διηγεῖται ἐκείνη πῶς ἐγνώρισε τὸν Ὀδυσσεῦν ἐν Κρήτῃ, ὅπου δῆθεν κατέφυγε βιασθεὶς ὑπὸ τριχυμίας, ὅταν ἔπλεε πρὸς τὴν Τροίαν. Θέλων δὲ νὰ ὀρίσῃ τὸν τότεν ἔνθα ἀπέβη ἐν Κρήτῃ, ἀναφέρει αὐτῇ ὡς πασίγνωστον τὸ σπήλαιον **Εἰλειθυίας**.

Διέμνινε δὲ τὸ ἐν Ἀμνισῷ ἱερόν τοῦτο περίβλεπτον καὶ σεβαστὸν μέχρι τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ, διότι καὶ ὁ Στράβων ἀναφέρει τοῦτο: *Μίρω δὲ γασίρ ἐπιρείφω χρῆσασθαι τῷ Ἀμνισῷ ὅπου τὸ τῆς Εἰλειθυίας ἱερόν (X)*. Καὶ ὁ Πausanias (I): *Κρήτες δὲ χώρας τῆς Κνωσίας ἐν Ἀμνισῷ γενέσθαι νομίζουσιν Εἰλειθυίαν*. Καὶ ὁ Εὐστάθιος: *Πάνυ δ' ἐπιδειξίως ὁ μῦθος ἐπελέξατο τὴν Ἀμνισὸν τῇ Εἰλειθυίᾳ ὡς διαπρὴν*. Δύο δὲ ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ἀνακειμένων ξοάνων τῆς Εἰλειθυίας διηγεῖται ἡμῖν ὁ Pausanias ὅτι ἡ παράδοσις ἐνόμιζεν ὅτι εἶνε Κρητικὰ καὶ Φαίδρας ἀναθήματα.

Τὸ ἱερόν τοῦτο τῆς Εἰλειθυίας ἄντρον οὐδεὶς τῶν νεωτέ-

ρων περιγηγῶν ἀνεῦρεν. Ὁ Pashley ἐζήτησε τοῦτο παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀποσελέμην, ὑπολαβὼν ἐσφαλμένως τοῦτον ὡς τὸν Ἀμνισὸν τῶν παλαιῶν. Ὁ Spratt ὀρθῶς λέγει ὅτι ὁ Ἀμνισὸς τῶν παλαιῶν εἶνε ὁ νῦν καλούμενος Καρτερός, οὐδὲν ὅμως περὶ τοῦ σπηλαίου λέγει.

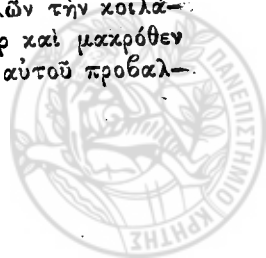
Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὁ κ. Ἀ. Μιχελιδάκης, πρᾶκτινῆς ἐκ τοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς διατριβῆς μας σημειωθέντος χωρίου τῆς Ὀδυσσεΐας, προέτρεψε τὸν κ. Χρ. Ἀνερράψην, συχνὰ διέρχόμενον διὰ τοῦ Καρτεροῦ, νὰ ἐρευνήσῃ ἐκεῖ περίξ ἂν ὑπάρχῃ μέγα τι σπήλαιον. Οὗτος δὲ ἐρευνήσας ἀνεῦρε τῷ ὄντι τὸ σπήλαιον, ὅπερ κατωτέρω περιγράφομεν.

Τέσσαρα περίπου μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῆς πόλεως Ἡρακλείου καὶ τρία μόνον μίλια κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς βορρᾶν καὶ μικρὸν πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τῆς Κνωσοῦ εὐρίσκεται τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Καρτεροῦ, ἐκβάλλοντος εἰς τὸ Κρητικὸν πέλαγος. Ὁ ποταμὸς ῥέει πλησίον τῶν ἐκβολῶν του ἐντὸς κοιλάδος σχηματισθείσης τὸ πλεῖστον ἐκ προσχώσεων καὶ περιοριζομένης ἀπ' ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ὑπὸ λόφων ἐξ ἀσβεστολίθου.

Εἰς ἀπόστασιν τριῶν τετάρτων μιλίου ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ ποταμοῦ ἀνυψοῦται ἀποτόμως ἐντὸς τῆς κοιλάδος καὶ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης λόφος ἔχων περίμετρον 2 περίπου μιλίων. Ἐπὶ τοῦ λόφου τούτου σώζονται ἐρείπια θυζαντινῶν οἰκοδομημάτων καὶ ἐνετικῶν φρουρίου, ἀλλ' ἀπαντῶσιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ περίξ θραύσματα κεράμου μαρτυροῦντα ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ μικρὰ πόλις ἐκ παλαιοτάτων χρόνων. Μεταξὺ τῶν θραυσμάτων ἀνεύρομεν τεμάχιον πίθου φέρον κοσμήματα ὅμοια πρὸς τὰ τῶν πίθων, οὓς ὁ κ. Μ. Καλοκαιρινὸς ἀνεκάλυψεν ἐν Κνωσῷ καὶ τοὺς ὁποίους ὁ κ. Ἐρνέστος Φαβρίκιος ἀνάγει εἰς τὴν τῶν Μηκυνῶν λεγομένην ἐποχὴν.

Πρὸς μεσημβρίαν τῶν ἐρειπίων τούτων ἐπὶ τῆς κορυφῆς σχεδὸν τοῦ λόφου, ὅστις περιορίζει ἐξ ἀνατολῶν τὴν κοιλάδα τοῦ Καρτεροῦ, εὐρίσκεται σπήλαιον ὅπερ καὶ μακρόθεν ἀναγνωρίζεται ἐκ συκῆς ἀπὸ τοῦ στομίου αὐτοῦ προβαλ-

λούσης.

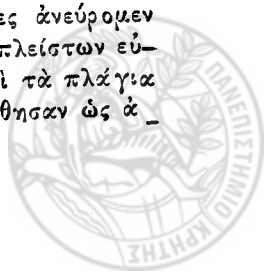

Ἡ εἰσόδος τοῦ σπηλαίου ἐν μέσῳ βράχων βλέπει πρὸς ἀνατολάς, ὡς συμβαίνει εἰς πάντα τὰ ὑπὸ τῶν παλαιῶν τοῖς θεοῖς ἀφιερωμένα σπήλαια. Πλησίον τῆς εἰσόδου τὸ ὕψος τοῦ σπηλαίου εἶνε δύο μέτρα περίπου, εἰς τὸ μέσον δὲ αὐτοῦ ἔχει ὕψος 3 μέτρων καὶ πρὸς τὸν μυχὸν γίνεται πάλιν χαμηλότατον.

Ἐχει δὲ τὸ σπήλαιον μῆκος μὲν 55 μέτρων, πλάτος δὲ 12 μέτρ. κατὰ τὸ μέσον περίπου ἔνθα εἶνε καὶ πλατύτατον.

Ἡ κλίσις τοῦ σπηλαίου εἶνε ἐλαχίστη ἀπὸ τοῦ στομίου πρὸς τὸ βάθος, διὸ ἀκόπως προχωρεῖ τις ἐντὸς αὐτοῦ μέχρι μὲν τοῦ μέσου περίπου καὶ ἀνευ λαμπάδος, βαθύτερον δὲ τῆ βοηθείᾳ ταύτης. Εἰς τὸν μυχὸν ὑπάρχει ὀλίγον ὕδωρ σταλακτῖον ἀπὸ τῆς ὀροφῆς. Ἀπὸ ταύτης δὲν κρέμανται σταλακτῖται, οὐδὲ αἱ παρειαὶ τοῦ σπηλαίου εἰσι κεκαλυμμένα ὑπὸ τοιούτων, ὡς αἱ τοῦ παρὰ τὸ χωρίον Ψυχρὸν ἄντρου. Ἐγείρονται ὅμως ἀπὸ τοῦ ἔδαφους αὐτοῦ ἐνιαχοῦ σπάνιοί τινες σταλαγμίται ἀκανόνισται, ὧν δύο ἢ τρεῖς ἀποτελοῦσι χαμηλὰς ὀγκώδεις στήλας. Εἰς τὸ κέντρον περίπου τοῦ σπηλαίου προξενεῖ ἐντύπωσιν εἰς τὸν εἰσερχόμενον σταλαγμίτης κυλινδρικός σχεδὸν ἔχων ὕψος μὲν 1,40 μ., περίμετρον δὲ 1,20 μ. καὶ ὁμοιάζων ἐξ ἀποστάσεως πρὸς ἀγαλμα ὄρθιον. Ὁ σταλαγμίτης οὗτος περικλείεται ἐντὸς στενοῦ ὀρθογωνίου περιφράγματος. Ἐκάστη ἐπιμήκης πλευρὰ ἔχει ὕψος 3 μέτρων, ἐκάστη δὲ βραχυτέρα 2 μόνον. Τὸ περιφράγμα ἀποτελεῖται ἐκ τοίχων πάχους 0,30 ἐκ μικρῶν λίθων καὶ ἀνευ ἀσβέστου ἢ ἄλλης τινὸς συνδετικῆς ὕλης. Τὸ σημερινὸν ὕψος τοῦ περιφράγματος ὑπὲρ τὸ ἔδαφος τοῦ σπηλαίου εἶναι 0,45. Ἐντὸς τοῦ περιφράγματος τούτου πρὸ τοῦ σταλακτῖτου εὐρίσκεται τετράγωνος λίθος ἀπελέκητος οὐ ἐκάστη πλευρὰ εἶνε 0,30 — 0,40 μ., τὸ δὲ ὕψος αὐτοῦ ὑπὲρ τὸ ἔδαφος εἶνε 0,45.

Ἐντὸς τοῦ περιφράγματος τούτου καὶ πέριξ αὐτοῦ καὶ ἐπολλὰ ἄλλα μέρη τοῦ σπηλαίου ἀνασκᾶπτοντες ἀνεύρομεν πλῆθος κεράμων ἐκ θραυσμάτων πηλίνων, τῶν πλείστων εὐτελῶν. Εὐρίσκονται δὲ ταῦτα ὡς πλείστα περὶ τὰ πλάγια τοῦ σπηλαίου. Τὰ θραύσματα ταῦτα ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἂ

νήκοντα εἰς ἀγγεῖα διαφόρων ἐποχῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων. Δυστυχῶς ὅμως οὐδὲν ἀκέραιον ἀγγεῖον ἐξηγάγομεν οὐδὲ ἄλλο τι ἀρχαῖον ἀντικείμενον τέχνης. Ἐξ οὗ εἰκάζομεν ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο σπήλαιον θὰ ἐσυλήθη καὶ ἐγυμνώθη παντὸς ἀναθήματος εἰς ἀγνωστον καὶ παλαιὰν ἐποχὴν, ὅτε πάντα μὲν τὰ λόγου ἀξία ἀναθήματα θὰ ἤρπασαν οἱ συλοῦντες, τὰ δὲ οὐδενὸς λόγου ἀξία κατ' αὐτοὺς ἀγγεῖα ἔθραυσαν πάντα. Καὶ θὰ ἦτο παράδοξον ἂν τὸ σπήλαιον ἔμενεν ἀπραξίαστον μέχρι τῆς σήμερον, ἀφοῦ κεῖται εἰς θέσιν ἔνθα καὶ ποιμένες δὲν λείπουν ποτὲ καὶ διαβάται ἀδιαλείπτως ἀντιπαρέρχονται· διότι εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μόνον βημάτων κάτωθεν αὐτοῦ διέρχεται ἡ ὁδὸς ἢ ἄγουσα ἀπὸ Ἡρακλείου εἰς Πεδιάδα ὡς καὶ ἡ εἰς Μεραμπέλλον καὶ Σιτεῖαν· πλὴν τούτων δὲ ἐν τῷ ὄρμῳ Ἀμνισοῦ οὐχὶ σπανίως θὰ προσέφευγον οἱ κατὰ καιροὺς πειραταί.

Ἐξω τοῦ σπηλαίου δὲν φαίνεται αὐλὴ πρὸ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἰδαίῳ καὶ τῷ τοῦ Ψυχροῦ ἄντρῳ· πιθανῶς ὅμως διότι δὲν ὑπῆρχε καὶ τόπος πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειος. Οὐδὲ βωμὸν ἠδυνήθημεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ἐκτὸς ἂν ἐχρησίμευεν ὡς τοιοῦτος φυσικὸς βράχος εὐθὺς παρὰ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου εὕρισκόμενος καὶ ἔχων τὴν ἀνωτέραν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν ὁμαλῶς ὑπόκοilon.

Ὁ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου ἰστάμενος ἔχει λαμπρὰν πρὸ αὐτοῦ ἀποψιν. Διότι τὸ βλέμμα του ἐκτείνεται πρὸς βορρᾶν ἀπερίοριστον διὰ τοῦ Κρητικοῦ πελάγους, ἐν ᾧ φαίνεται ἡ νῆσος Δία μετὰ τὰ παρ' αὐτὴν νησούρια, πρὸ τῶν ποδῶν του δὲ ἔχει τὰ ἐρείπια τῆς Ἀμνισοῦ καὶ τὴν περὶ ταύτην κοιλάδα, ἐν ἣ ῥέει ὁ Ἀμνισὸς, φαίνόμενος ὡς ἐλικοειδῆς ἀργυρᾶ ταινία. Πρὸς δυσμὰς δὲ μακρόθεν φαίνονται αἱ κορυφαὶ τῆς Ἰδῆς ἀπολήγουσαι εἰς τὸ Δῖον ἀκρωτήριον.

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 30 Αὐγούστου 1887

Ἰωσ. Χατζεδάκης

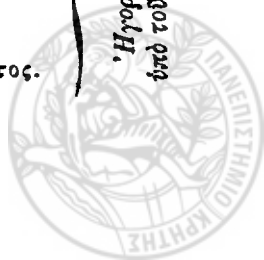

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΛΙΘΙΝΑ

Ἀνευρεθέντα ἐν Κνωσσῷ

1. Μαρμάρινον ἄγαλμα ἠκρωτηρισμένον Ῥωμαίου Αὐτοκράτορος (Ἀδριανοῦ ;).	} Δῶρον τῆς Διοικήσεως Κρήτης Δῶρον Ἰωάννου Φωτιάδου. » Γεωρ. Ροῦδου. » Χατζῆ Σπύρου. » } Ἡγορήθησαν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου
2. » ἄγαλμάτιον γυναικὸς ἀνευ κεφαλῆς καὶ χειρῶν.	
3. » ἄγαλμάτιον γυναικὸς ἀνευ χειρῶν καὶ κεφαλῆς.	
4. » κεφαλὴ γυναικὸς ἠκρωτηριασμέ-	
5. » κεφαλὴ νέου ἀνδρός. Δῶρον Ἰωάννου Φωτιάδου.	
6. » ἄγαλμάτιον γυναικὸς ἀνευ κεφαλῆς καὶ χειρῶν.	
7. » ἀνάγλυφον Διοσκούρων.	
8. » μικρὸς βωμὸς μετὰ δύο ὄψεις ἀναγλύφους.	
9. » ἄγαλμάτιον ἀνδρός ἀνευ κεφαλῆς.	
10. » κατώτερον ἡμισυ γυναικὸς φερούσης ἐπὶ τῶν γονάτων λέοντα.	
11. » κορμὸς πολὺ ἐφθαρμένος.	
12. » τεμάχιον ἀγαλματίου.	
13. » κορμὸς ἀνδρός ὀπισθεν ἀκατέργαστος.	

14. **Μαρμάρινος** κεφαλή άνδρός άτελής.
15. » άνω ήμισυ άνδρικού άγαλματίου άκατεργάστου όπισθεν.
16. » κάτω ήμισυ άγαλματίου έφθαρμένου.
17. » τμήμα άγαλματίου κάτωθι τών γονάτων.
18. » κάτω ήμισυ άγαλματίου άνδρός.
19. » κορμός ταύρου.
20. » βάσις άγαλματίου με πόδας, και τώ κάτω μέρος ένδύματος πολυπτύχου.
21. » τεμάχιον άγαλματίου (κορμός).
22. » βάσις με μίαν όπλην ταύρου επί κυμάτων.
23. » βάσις με τέσσαρας όπλας ταύρου.
24. » 87 τέμαχια άγαλματίων.
25. » 107 » »
26. » ώμος και βραχίων άγαλματίου.
27. » κορμός άγαλματίου.
28. » θώραξ »
29. » όπίσθια κεφαλής με κρωβύλον.
30. » κορμός άγαλματίου πολύ έφθαρμένος.
31. » » » » »
32. » τεμάχιον αναγλύφου με άνδρα γυμνόν.
33. » κεφαλή 'Αθηνάς με κράνος.
34. » » γυναικός έφθαρμένη.
35. » ανάγλυφον παιδίου έφθαρμένον.
36. » κορμός μικρού άγαλμ. 'Αφροδίτης 0,25μ.
37. **Λέθινον** ιγδίον φαρμακείου.

Ηγοράσθησαν διαπάναις του Συλλόγου

Έν Γόρτυνι

38. **Μαρμάρινον** άγαλμάτιον 'Υγείας.
39. » κορμός 'Απόλλωνος.
40. » μικρά κάλλιη.

Δώρον.
Στεφ. Νικο-
λάδου.

41. **Μαρμάρεινον** κάτω μέρος
 κορμού ἀγάλματιου. Δῶρον Ἰωάν. Βουδάκη.
42. » δύο τεμάχια χειρὸς ἀ-
 γάλματος. » Fed. Halbherr.
43. » τεμάχιον κορμοῦ ἀρχαῖκ. ἀγάλ-
 ματος. » Fed. Halbherr.
44. » Τρίτων. [ματος. } Εἰρέθησακ ἀπὸ
45. » κεφαλή ἀνδρὸς ἑλλην. ἐποχῆς. } Fed. Halbherr
46. » » γυναικὸς Ῥωμαίας. }
47. » τμῆμα προσώπου καὶ
 τρεῖς δάκτυλοι. Δῶρον Παύλ. Κουριδάκη.
48. » ῥόδαξ ἐκ διαζώματος ναοῦ. » Μ. Καμπάρη.
49. » ἀγαλμα ἠκρωτηριασμένον κόρης.
50. » » » Ἀφροδίτης ὀκλαζούσης.
51. » κάτω μέρος κορμοῦ ἀγάλματιου.
52. » κάτω μέρος προσώπου πωγωνοφόρου.
53. » ἀνάγλυφον παιδός. [παράστασιν.
54. » τμῆμα ἀναγλύφου φέροντος πολεμικὴν
55. » » ἀναγλύφου φέροντος γυναικὸς πα-
56. » κορμὸς γυναικός. [ράστασιν.
57. » κεφαλή Γερμανικοῦ.
58. » » Ἀγριππίνης
59. » » Τιβερίου.
60. » » Καλλιγούλα.
61. » ἀνάγλυφον πολεμιστῶν.
62. » κεφαλή Ἡρας Ἀρτέμιδος.
63. » κολοσσαῖον ἀγαλμα Κόσμου.
64. » Ἐρμῆς φέρων κεφαλὴν κυπριαζούσης τέ-
 χνης με ἶχνη πολυχρωμίας.

Ἡγοράσθησαν ἐκπανάταις τοῦ Σουλῶρου.

Ἐν Φαιστῶ

65. **Λεθιῆνη** κεφαλή ἀρχαῖκὴ γυναικὸς
 με ἶχνη πολυχρωμίας. Δῶρον Χατζῆ Σπύρου.

ΠΗΛΙΝΑ

Ἄνευρευθέντα ἐν Κνωσσῷ

- 1—3 Πίθοι τρεῖς ἀρχαῖοι. Δῶρον Μ. Καλοκαιρινοῦ.
4. Τεμάχιον λαιμοῦ πίθου ἀρ-
χαικοῦ με ἀνάγλυφα. Χατζῆ Σπύρου.
5. Στάμνος δίωτος με γραμμὰς κυκλο-
τερεῖς.
6. Ἄμφορεὺς με δύο διπλᾶ καὶ με δύο ἀ-
πλᾶ ὠτα με γραμμὰς καὶ διάκο-
σμον ἐφθαρμένον. [αἰνῶν.
7. 14 πήλινα ἀγαλμάτια καθημένων θε-
8. 12 » κόραι.
9. 65 μικρόταται χύτραι.
10. 35 λήκυθοι.
11. Λύχνος πήλινος φέρων σφίγγα.
12. δύο πήλιναι κόραι.

Ἡγοράσθησαν
δαπάναις
τοῦ Συλλόγου.

Ἐν Ἀνωπόλει Πεδιάδος

13. Ἀγγεῖον τετράωτον ἀπλῆς διακοσμῆ-
14. Ἀγγεῖον δίωτον (στάμνος) [σεως.
15. Ἀγγεῖον δίωτον (κοτύλη).
16. Ἄμφορεὺς με δύο λαιμούς.
17. Ἄμφορεὺς με δύο λαιμούς.
18. Κύλιξ.
19. Ἄμφορεὺς ἐπιμήκης.

Δῶρον
Μητροπολίτου
Τιμοθέου.

Δῶρον
Χατζ. Σπύρου.

20. Ἀμφορεύς περιέχων ὄστᾶ, ἔχων ἐπικάλυμμα ὑψηλὴν χύτραν τεθραυσμένην. [ματα.
21. Ἀγγεῖον τετράωτον μὲ γεωμετρικὰ κοσμή-
22. Ἀμφορεύς μὲ διπλᾶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὦτα καὶ ἐπικάλυμμα μὲ συγκεντρικὰ κοσμήματα.
23. » ἀπλοῦς ἄνευ ἐπικαλύμματος.
24. » τετράωτος μὲ κοσμήματα γεωμετρικὰ καὶ κύκνον ἐπικάλυμμα δὲ μὲ γραμμὰς συγκεντρικὰς.
25. » μὲ γεωμετρικὰ κοσμήματα ἄνευ ἐπικαλύμματος.
26. Ἀμφορεύς μὲ διπλᾶ ὦτα, κοσμήματα γεωμετρικὰ, καὶ μὲ κάλυμμα ἔχον ἀνάλογα κοσμήματα.
27. Ἀγγεῖον τετράωτον, μὲ πλουσίαν γεωμετρικὴν διακόσμησιν ἄνευ ἐπικαλύμματος.
28. Μικρὰ χύτρα μὲ κοσμήματα ἐρυθρὰ καὶ ἐντὸς αὐτῆς λίκυθος.
- 29—30. Δύο σφαιροειδεῖς μικραὶ χύτραι μὲ κυκλικὰ κοσμήματα.
31. Ἐπικάλυμμα ἀμφορέως μὲ γεωμετρικὰ κοσμήματα.
- 32—35. Τέσσαρες μικραὶ χύτραι μὲ κοσμήματα ἐξίτηλα.

Ἡγοράσθησαν
ἀσπίταις τοῦ Συλλόγου.

Ἐν Πολυρρήνῃ.

- 36—38. Τρεῖς κεφαλαὶ κόρης.
39. Λύχνος φέρων ἀσελγῆ παράστασιν.
40. Μεγάλῃ οἰνοδόχῃ μετὰ γραπτῆς παραστάσεως.

Δῶρον
Γ. Ι. Κα-
λαϊσάκη.

Ἐν Ἐλύρῳ

- 41—42. Δύο κεφαλαὶ κόρης.
43—44. Δύο κόραι ὑδροφόροι.
45—46. Τρεῖς κεφαλαὶ ἔκτυποι.
47. Λύχνος φέρων ἔκτυπον τὴν Ἀθηνᾶν.
48. » μετὰ πώματος.
49. Ἀγγετον δίωτον μετὰ γραπτὰ κοσμήματα.
50. Μαρμάρινος κοσμηματοθήκη.
51. Πηλίνη »
52—66. Δεκαπέντε λήκυθοι.

Δῶρον

Γεωργίου

Ἰακ. Καλαϊ-
σάκη

Ἐν τῇ ἀκροπόλει Ἀξοῦ.

- 67—69. Τρεῖς οἰνοχόαι.
70—74. Πέντε οἰνοχόαι ἄνευ γραφῶν.
75—80. Ἐξ ὑδρίαι.
81—82. Δύο λύχνοι στυλοβάτου.
83. Εἰς » κοινός.
84—87. Τέσσαρες μυροδόχοι.
88—90. Τρία κύπελλα ἐρυθροῦ χρώματος.
91—92. Δύο λύχνοι.
93. Κάλυμμα μυροδόχης.
94. Ἀλάβαστρον.
95—96. Δύο μικρὰ ἀγγεῖα.
97—98. » λύχνοι.
99. Μικρὸν ἀγγεῖον.
100. Ἐξήκοντα τρεῖς δακρυδόχοι.
101—102. Δύο πήλινοι κόραι.

Ἡγοράσθησαν
ἀπάντας τοῦ
Συλλόγου.

Ἐν Κυδωνία

- 103—104. Δύο λύχνοι μετὰ πώματος.
105. Εἰς » με παραστάσιν κυνός.
106—107. Δύο κόραι.
108. Μυροδόχη φέρουσα δύο ἀλεκτρυῶνας.
109. Κύαθος δίωτος στιλπνός.
110—112. Τρεῖς λήκυθοι.
113—114. Δύο σακρυδόχοι.
115. Ἀγγεῖον ἄνευ ὧτων λαγηνόσχημον.

Δῶρον

Γεωρ. Ι. Καλαϊτάκη

Ἐν σπηλαίῳ Ἀμαρίου

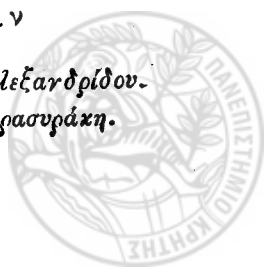
116. Πηλίνη κεφαλὴ ἀνδρὸς ἀρχαϊκὴ ἐστεμμένη, σώζουσα δὲ σαφῶς τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, δι' οὗ εἰσι γεγραμμένοι αἱ ὀφθαλμοὶ, τὰ χεῖλη καὶ ὁ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κύκλος.
117. Πηλίνη προτομὴ φέρουσα ἔχνη μέλανος χρώματος.
118. Πηλίνη κεφαλὴ γυναικός.
119. Πεντήκοντα πήλινα εἰδῶλια βοῶν οὐχὶ ἀκέραια ἔχοντα ὅμως τὰ πλεῖστα κοσμήματα διὰ γραμμῶν ἐρυθρῶν καὶ μελαινῶν.
120. Πήλινον κόσμημα με γεωμετρικὰ κοσμήματα.

Δῶρον

Θεοδ. Α. Τριφύλλη.

Ἐν διαφόροις μέρεσιν

121. Ἀκέφαλος κόρη. Δῶρον Ἀ. Ἀλεξανδρίδου.
122. Κόρη ἀρχαϊκωτάτη. » Ἀ. Παραστυράκη.

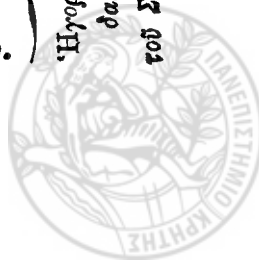
ΜΕΤΑΛΛΙΝΑ

Ἀνευρεθέντα ἐν Κνωσσῷ

1. Χρυσῶν ἀγαλμάτιον Νίκης.	} Δῶρον τῆς Διοκλήσεως Κρήτης.
2. » ἐνώτιον	
3. » δακτύλιος.	
4. » ἐνώτιον.	
Εὐρέθησαν ἅπαντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου.	
5. » λαβὴ χειρουργική ;	Δῶρον Φ. Ἀλμπερ.
6. Δακτύλιος χαλκοῦς.	» Γ. Φανουράκη.
7. Χρυσῶν ἀγαλμάτιον Ἑρωτος βάρους 1,4 γρ.	} Ἡγοράσθησαν δαπάναις τοῦ Συλλόγου.
8. Χαλκοῦν κόσμημα, φέρον ἀνάγλυφον κεφαλὴν Σατύρου.	
9. » Ὠτογλυφίς.	
10. Μολύβδινον βλήμα σφενδόνης με ἐπι- γραφὴν ΚΝΩΣ	

Ἐν θέσει Σελάκανο ἐπὶ τῶν ὄρεων Λασηθίου ἐπαρχίας Βιάννου.

11—18. Ὀκτὼ χαλκοὶ μεγάλοι πελέκεις.	} Ἡγοράσθησαν δαπάναις τοῦ Συλλόγου.
19—20. Δύο χαλκαὶ σμήλαι πλατεῖται.	
21. Μία » » ὄξεια.	
22. Χαλκοῦν ὠτίον λέβητος.	
23—24. Δύο ἀνώτερα μέρη ποδῶν τριπόδων.	

Ἐν Φαιστῷ

25. Χρυσοῦν κόσμημα παριστῶν δύο μαστούς.
26. " " στρογγύλον.
27. " " ἐν εἴδει ὀκτάποδος.
28. Βάλανος κατὰ τὸ ἄνω μέρος χρυσεὴ κατὰ τὸ κάτω ἐκ φυσικοῦ χρυστάλλου.
29. Κόσμημα ἐπενδεδυμένον με πέταλον χρυσοῦν.
30. " " χρυσοῦν μικρόν.
31. Χαλκῆ κεφαλῆ, ἤλου πιθανῶς, ἐπενδεδυμένη με φύλλον χρυσοῦ.
32. Τέσσαρες χρυσοὶ χόνδροι ἀποτελοῦντες μέρος περιδεραίου.
33. Χρυσοῦν φύλλον φέρον εἰς τὸν μίσχον κρίκον πρὸς ἀνάρτησιν.
34. " ἡμισυ χόνδρου ἐπεξεργασμένου ἐν εἴδει δικτυωτοῦ.
35. " τμήμα ἀλυσσιδίου.
36. Δύο χαλκᾶ ἐγχειρίδια.

Ἡγορήθησαν
δαπάναι τοῦ Συλλόγου.

Ἐν σπηλαίῳ Ἀμαρίου

37. Χαλκοῦν ἀγαλμάτιον πολεμιστοῦ φέροντος ξίφος καὶ ζωστήρα.
38. " ἀγαλμάτιον ἀνδρὸς προσευχομένου.
39. " εἰδώλιον ἀρχαϊκόν.
- 40—45. Ἐξ χαλκᾶ εἰδῶλια βοός.
46. Χαλκοῦν εἰδώλιον αἰγάγρου.
47. " μικρὰ σφίγξ.

Δῶρον
Θ. Α. Τριφύλλη.

Ἐν διαφόροις μέρεσιν

48. Φακός κυρτεπίπεδος ἐκ φυσικοῦ κρυστάλλου. (εὑρέθη ἐν Ἰδαίῳ Ἄντρῳ) Δῶρον Θ. Α. Τριφύλλης.
- 49—50. Δύο μεγάλοι χάλκινοι πελέκεις.
51. Πέλεκυς διὰ λίθους ὀρειχάλκινος. [λου.
52. Μύκητος κεφαλὴ ἐκ φυσικοῦ κρυστάλλου.
53. Χαλκοῦς πολεμιστὴς ἀρχαῖος.
54. Φακός κυρτεπίπεδος ἐκ φυσικοῦ κρυστάλλου τεθραυσμένος.
55. Στατῆρ Ῥωμαϊκός.
56. Λόγχη χαλκίνη.
57. Χαλκοῦν ἀνώτερον ἥμισυ κόρης, Ἐνετικῆς τέχνης.
58. Χαλκοῦς λύχνος μετ' ἀλύσσου πρὸς ἀνάρτησιν. [γραφῆς.
59. Μολύβδινον βλήμα σφενδόνης ἀνευ ἐπι-
- 60—63. Τέσσαρες χαλκοὶ μικροὶ πελέκεις.
64. Χαλκὴ μάχαιρα τριγωνικὴ.
- 65—66. Δύο μικροὶ χαλκοὶ πελέκεις.
67. Τεμάχιον χαλκοῦ ραβδωτοῦ.
68. Αἰχμὴ βέλους ἐξ ὀρειχάλκου.
69. Χαλκοῦν κάτοπτρον. } εὑρέθησαν Δῶρον Θ. Α. Τριφύλλης.
70. » αὐλὸς ἀκέραιος. } ἐν Ἀεῶ » »
71. Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν. » Στυλ. Ἀλεξίου.

Ἡγοράσθησαν
δαπάναις τοῦ Συλλόγου.

Σημ. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω δωρεῶν ὁ φιλόμουσος κ. Θ. Α. Τριφύλλης ἐδωρήσατο εἰς τὸν Σύλλογον πολλὰ καὶ ἀξιολογώτατα ἀντικείμενα ἐξ Ἰδαίου Ἄντρου περὶ ὧν θὰ γίνῃ λόγος ἀλλοῦ.

Σημ. Ἡ σπουδαιότατη Συλλογὴ τῶν ἐν τῷ Ἰδαίῳ ἄντρῳ
εὐρεθέντων ἀρχαίων ἀντικειμένων δὲν δημοσιεύεται ἐν τῷ
παρόντι καταλόγῳ, διότι εἰδικὸν περὶ αὐτῶν σύγγραμμα
θέλει δημοσιεῦθῃ προσεχῶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Φ. Ἀλ-
μπερ. Κέκτιται δὲ ὁ Σύλλογος καὶ πολλαὶ ἐπιγραφᾶς αἰ-
τινες ἔχουσι δημοσιεῦθῃ ὑπὸ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Κορκα-
ρέττη καὶ Φ. Ἀλμπερ.

ΕΞΕΔΟΘΗ
ΔΑΠΑΝΑΙΣ
ΤΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ

